

Årsplan

2023 - 2024

Falkum barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Strategisk plan for Oppvekst 2013-2023*. Den er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen. Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot hovedmålet for kommunalområdet Oppvekst:

H O V E D M Å L

90% av alle ungdommer i Skien har fullført videregående skole innen rettighetstid

---

Falkum barnehage

Falkum barnehage er en fire -avdelings kommunal barnehage.

Vi har organisert avdelingene våre slik at barn på mest mulig lik alder går på samme avdeling. Dette gir gode muligheter for lek, læring og vennskap med jevnaldrende.

Avdelingene våre heter Smørbukk, Veslefrikk, Tommeliten og Askeladden. Åpningstiden er 07.00-17.00.

Barnehagen ligger på Nordre Falkum rett ved Lundedalen friområde. Der har vi vår egen "100-meter skog" med grillsted, hinderløype og natursti.

Barnehagens visjon:

Denne visjonen rommer verdier som skal gjennomsyre arbeidet i barnehagen, og omhandler alle i barnehagen, både barna, foreldrene og personalet. Vi skal arbeide for å oppnå gjensidig toleranse for ulikheter, åpenhet for mangfold og til å inkludere

alle. Barnehagen skal arbeide for at alle barna skal ha en god barndom, oppleve vennskap og å være en god venn.

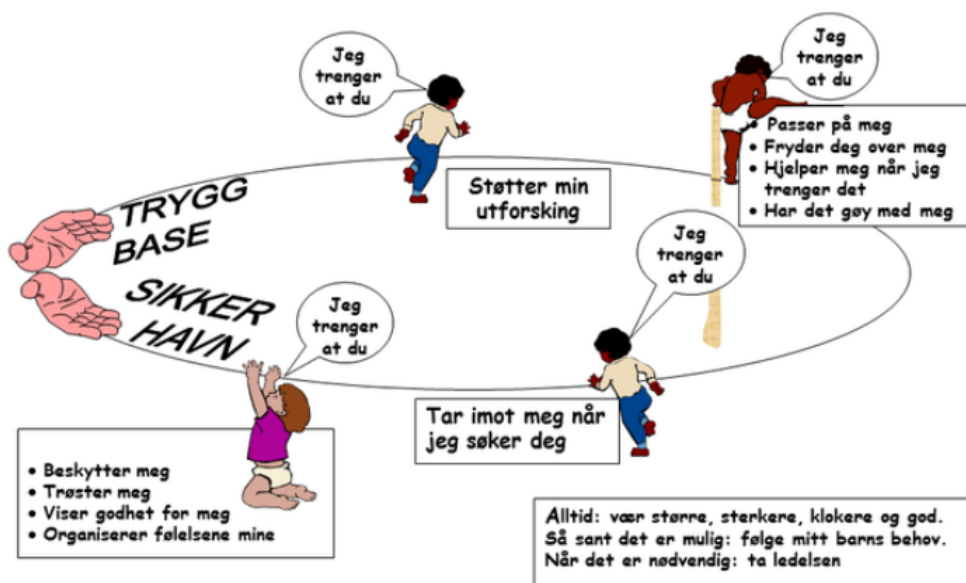
I et leke-felleskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeid for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Alle barna har sin primærkontakt som har som hovedoppdrag å sørge for å ha en god relasjon til akkurat dette barnet
- Personalet har ansvaret for kvaliteten på relasjonen mellom seg selv og hvert enkelt barn, og mellom barna
- Personalet skal oppfordre barna til å hjelpe hverandre og sette ord på handlinger som en god venn gjør.
- Personalet skal være gode rollemodeller for barna.
- Personalet skal arbeide etter prinsippene i de pedagogiske verktøyene: «Være sammen» og Trygghetsirkelen (som vist under). *Trygghets sirkelen* (på engelsk: Circle of security, ofte omtalt som «COS») går i korte trekk ut på at den voksne skal gi barna trygghet og støtte når de har behov for det, og gi støtte til utforskning og utvikling når det er det de trenger. *Være sammen*-opplegget dreier seg om sosial kompetanse. Hovedbudskapet er at alle skal få være seg selv, samtidig som at de tar hensyn til andre.

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet skal støtte, inspirere og utfordre barna i leken.
- Personalet skal benytte skjema for romanalyse og observere barnas lek, og gjøre nødvendige justeringer av miljøet slik at leken får best mulig forutsetninger for videre utvikling.
- Personalet skal legge til rette for skjerming av lek, lekegrupper og evt. leketid for enkeltbarn.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet skal arbeide for å få en god relasjon til alle barna, slik at de kan gi nødvendig følelsesmessig støtte i læringssituasjoner. Personalet skal støtte barns nysgjerrighet og kreativitet og undre seg sammen med dem.
- Personalet skal bruke nærområdene for å gi mulighet for varierte opplevelser og erfaringer for barna.
- Personalet skal jevnlig ta i bruk «nytt» materiell for å utfordre barna og inspirere til læring.
- Førskolebarna har et eget opplegg som forberedelse til skolestart.
- Personalet utarbeider et pedagogisk årshjul.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet tar barn på alvor og bekrefter barnas tanker og følelser. I dialog med barna

utfordres de til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere og være kritisk.

- Personalet skal arbeide for å lære barna å håndtere konflikter.
- Personalet skal gi barna erfaring med likestilling og demokrati i praksis ved at alle barna blir sett og hørt. Barna oppfordres til å vise andre barn og voksne respekt.
- Personalet skal legge til rette for temaarbeid om ulike nasjonaliteter, kulturer og land som er representert på avdelingen.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn.

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, samt oppleve glede ved å være utendørs og på tur.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi kildesorterer og resirkulerer avfall, og fokuserer på gjenbruk av verdiløse materialer.
- Vi opplever og utforsker naturen og naturens mangfold.
- Vi leier en andel på Århus gård, og går jevnlig turer dit slik at barna kan se på dyra og være med på å høste det som til enhver tid er tilgjengelig.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet arbeider med å anerkjenne barnas ulikheter og å forebygge uakseptabel atferd som kan oppleves som krenkelser og mobbing.
- Personalet har aktivitetsplikt og meldeplikt dersom man får kunnskap om at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.
- Alle avdelinger har dagtavle som personalet bruker aktivt sammen med barna hver dag.
- Personalet skal legge til rette for at barna skal lære å styre sine følelser, tanker og atferd på en hensiktsmessig måte for seg selv og omgivelsene.
- Barnehagen serverer varmmat med hovedvekt på fisk en dag i uka, og sunn, allsidig kost med rikelig frukt og grønt til brødmåltidene.
- Personalet har felles tradisjon for markering av barnas bursdager.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig

få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet observerer og legger til rette for aktiviteter ut fra barnas interesser.
- Barna skal uavhengig av språkferdigheter, alder og modenhet få mulighet til å være med i planlegging og vurdering av barnehagens innhold.

Kommunikasjon og språk

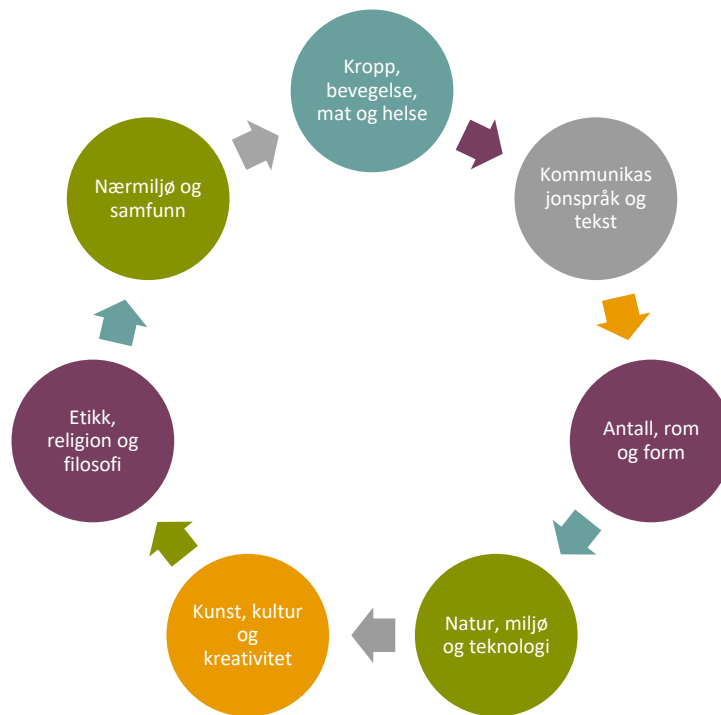
Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet er bevisst sin rolle som språklige modeller i lek og daglige aktiviteter.
- Personalet skal legge til rette for samtaler i små grupper hvor barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål, blant annet under måltidene og i lekegrupper.
- Barna blir lest for.
- For å kartlegge to-språklige barns språkutvikling bruker barnehagen et eget skjema i samarbeid med foreldrene: «Barnets språkhistorie».
- Personalet bruker et kartleggings skjema «TRAS» ved bekymring om forsinket språkutvikling i forståelse med foreldrene.

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet organiserer barna i mindre grupper for at barna skal få best utbytte av arbeidet med fagområdene.
- Personalet tilpasser aktiviteter/tema etter barnas alder og tilrettelegger dermed for en progresjon i arbeidet med fagområdene.
- Personalet har en åpen og undrende kommunikasjon med barna om fenomener de møter innen de ulike fagområdene
- Gjennom turer i nærmiljøet lærer barna å orientere seg og ferdes trygt i nærmiljøet og trafikken.
- Markering av høytider.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Det avholdes en oppstartssamtale med foreldre/foresatte når barnet starter i barnehagen.
- Det tilbys to foreldresamtaler hvert år med fokus på barnets utvikling og barnets beste.
- Det avholdes foreldremøte en til to ganger i året, og møter i samarbeidsutvalget to ganger i halvåret.

- Personalet legger til rette for daglig kontakt med foreldrene ved levering/henting for å skape en god relasjon.
- Barnehagen benytter MyKid til å synliggjøre planer og aktiviteter, i tillegg til kommunikasjon og informasjon mellom hjem og barnehage.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Hvis barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Det inviteres til besøksdag for nye barn og foreldremøte for nye foreldre i juni.
- Barnet får egen kontaktperson ved oppstart i barnehagen.
- Ved oppstart deltar foreldre sammen med barna så lenge barna trenger det.
- Besøk på ny avdeling før barna bytter avdeling
- Barnehagen har en egen rutine for interne overganger
- Personalet følger overgangsplanen «Fra barnehagen til skolen»